

evropský
sociální
fond v ČR

EVROPSKÁ UNIE

MINISTERSTVO ŠKOLSTVÍ,
MLÁDEŽE A TĚLOVÝCHOVY

OP Vzdělávání
pro konkurenceschopnost

INVESTICE DO ROZVOJE VZDĚLÁVÁNÍ

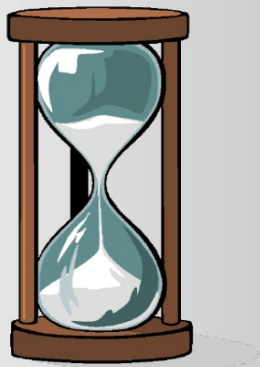
GOTICKÉ UM
Vytvořila Mgr.Jana Svoboda
ZŠ Brodek u Přerova
Výtvarná výchova - II.
OPVK EU PŠ VV - 01

Úkol: Rozdělte se se spolužáky do tří skupin a odpovězte.

1. Do kterého časového období spadá gotický sloh, jak dlouhá epocha, znáte některé světové památky v gotickém slohu českém území?

2. Podle čeho je nazýván gotický sloh, čím se vyznačuje, jak a kde žili lidé v tehdejší době?

3. Vyjmenuj a popiš hlavní znaky gotické architektury.

Odpovědi napište na pracovní list. Na přípravu!

10. stol	11. stol	12. stol	13. stol	14. stol	15. stol	16. stol	17. stol	18. stol	19. stol	20. stol	S O U Č A S N O S T
Přemyslo				Lucemburko	Jagelloni	Habsburci				ČF	
ROMÁNSKÝ SLOH		GOTIKA			RENESEANCE	BAROKO	ROKOKO	KLASICISMUS	EMPIR	SECESE	

Prohlédni si výše uvedenou tabulku a řekni, jak dlouho trvalo
 Sleduj také, který rod v té době vládl. Vyhledej v encyklopedii, kteří panovníci z rod
 LUCEMBURKŮ vládli v gotické době (mezipředmětové vztahy - dějep

Jaké jsou typické znaky gotické architektury? Jaký architektonický prvek umožňoval stavitelům stavět i

Gotika je umělecký sloh plynule navazující na sloh románský. Začíná se projevovat od druhého století a pokračuje zhruba po další tři století.

V českých zemích nastupuje i ustupuje gotika o něco později.

Termín gotika nebo gotický se vztahuje

Předcházející epoše jej přisoudil s opovržením Giorgio Vasari, gótské umění pro ně považoval za

primitivní

či barbarské

Ve Francii byl tento sloh nazýván „style ogival“ –

Ve vzniklém stylu je i proto do jisté míry obsažena filozofie směřování za Bohem, oproti románskému především u staveb také k značnému prosvětlení a „c

Hlavní znaky gotické architektury

1 Vertikalismus – v samotné stavbě i v jednotlivých jejích částech. Optický dojem odhmotně

2 Lomený oblouk, který prochází vývojem od širokého a méně lomeného až k vysokému cirkulárnímu. Tento oblouk je používán v oknech, portálech a všech zdobných částech stavby, i v uměleckém tvaru oblouku lze určit i léta

3 Vnitřní opěrný systém, který se skládá z klenebních žebber svedených do přípor představených stropu je tak převedena do úzkých partií, což umožnilo postupně odlehčit zdi a zaplnit plochami. Klenební žebra v průběhu vývoje gotiky ztratila nosnou funkci a stala se

4 Vnější opěrný systém používaný zejména u gotických katedrál je pomocným činitelem proti straně pilíře, které zachycují tlak klenby. Skládá se z opěrných

5 Mezi nejrozšířenějšími zdobnými prvky patří fiály (drobné věžičky), které zdobily střechu i umělecké oblíbeným prvkem byly chrlice (fantastické hlavy s otevřenou hubou, které chrtily vozidla). Posledním znakem jsou tzv. rozety, kruhová zd

Gotické sochařství

První sochařské projevy byly pouhým doplňkem architektury

Zcela v tendenci ideálů gotiky převertikali – v celém těle a zvláště drapérii

Sochy nestály volně v prostoru, ale jakoby byly přilepeny přímo k

Stalo se zvykem, že v průčelí chrámů u portálů se teapoštol po pravé i levé straně (

Postupem doby se socha dostává na oltář i na zeď. Vrcholným projevem gotického
byla zpodobení Panny M

Zobrazovala se buď jako madona s malým Ježíškem nebo piet - truchlící matka

mrtvým Kristovým tělem, sejmutým z kříže, v klíně (z it. *pieta* - lítost

Sochy a obrazy s tímto námětem se vztahovaly ke dvěma významným okamžikům :
jeho narození a úmrtí

Pro postavy, které zobrazovalo gotické sochařství a malířství, bylo rovněž typické s
byly vysoké a štíhlé, mírně prohnuté do tvaru písmene S. Jejich tváře se vyznačovaly

Nacházíme v nich výrazy zcela pozemských lidských citů, prosté radosti nebo

Ztvárnění Ježíše jako nemluvněte odpovídá středověkému chápání dítěte jako n

člověka. Dalším typickým námětem byl Krist (krucifix) a apoštolové se svými atributy

Materiálem byl buď kámen, nebo byly sochy vyřezávány z lipového dřeva často
řezbáři. Socha se potahovala jemným plátnem, které přilehlo polychromováno (barvila

Postupně pozorujeme tendenci realismu, pohybu a přibližování se ke všemu,
starších evropských civilizací původně :

vertikali

apoštolo

drapéri

polychromov

piet

krucifi

Úkol: Spoj propojkou pojem s obrázkem tak, aby odpovídal významu. Jeden obrázek chybí - který pojem

Gotické malířs

Pro gotické malířství je příznačné řešení napětí mezi náboženskými výjevy :

Hlavními náměty nadále zůstávají devoční a oltářní obrazy společně s rozsáhlými cykly leg

Na obrazech se však nově objevují konkrétní přírodní objek

Na obrazech se stále častěji objevují zadavatel **donáto**, zpočátku v podobě jedné z mnoha postav, postupně získávají v **podíptych**

dokonce rovnocenný prostor s vybraným světcem či náboženským výjevem. Jedná se zde o předstupeň budoucího r

Od rané gotiky se rovněž začíná objevovat i jiná než nábož

Hlavními centry gotického malířství byly na jedné straně severní Itálie, na druhé stra **Jan van Eyck**, **Hieronymus I**.)

V českých zemích došlo k velkému rozvoji gotické malby ve 14. století, kdy tvořili naši ne **Mistr třeboňského oltáře**, **Mistr vyšebrodsl**)

Mistr Rajhradského (olomouckého), **Mistr Theodo**

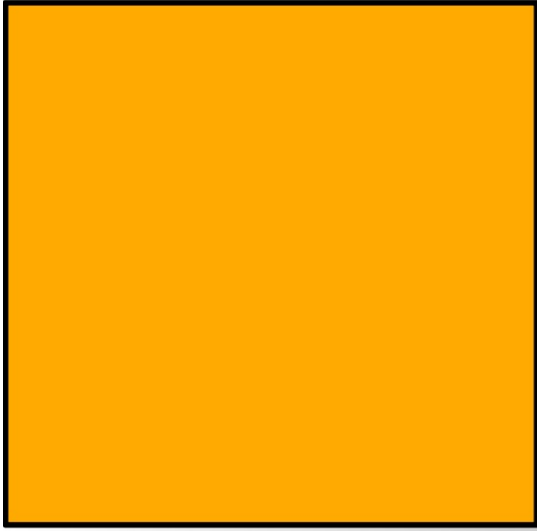
Gotičtí malíři tvořili dva základní typy

- **Obrazy desk** se malovaly na dřevěné desky složené z malých přesně opracovaných špalíčků tvrdého dřeva prokládaných a lepených
- **Fresk** (obrazy malované do vlhké omítky) jsou druhým typem používané výtvarné tvorby. Zde přibývá i světská tematika, která

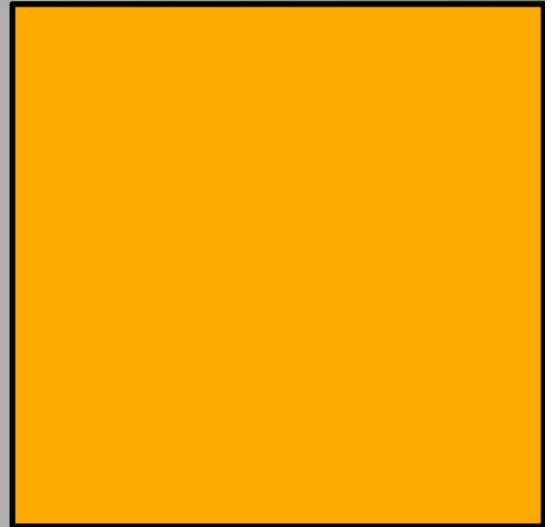
Zdroj: <http://cs.wikipedia.org/wi>

Mistr třeboňského c

Představitel gotické malby na naše

